

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru curiera la casă cu abonament pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Căminăriei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz și la librăria „ot rie

TRIBUNA

CEHII.

(*) Până-ace proroocii politice din Austria își frământă creierii cu chestiunea, de va ajunge viitorul parlament în mult dorită situație de a deslega pe cale constituțională marile chestiuni de ordinul zilei — sosește din tabăra Cehilor prevestirea unei furtuni și mai cumplite, decât cele din sesunile trecute ale parlamentului disolvat.

La Cehii vedem un fenomen de tot rar în viața politică a popoarelor, un fenomen care bate cu atât mai mult la ochi, cu cât stă în contrast absolut cu cele ce se petrec în sinul partidelor germane, adversarii firești ai Cehilor. Pe când politicienii germani se diferențiază în partide și fracțiuni, cari între sine se combat necontenti, până atunci la Cehii vedem închegându-se întreaga reprezentanță a poporului într-un singur partid unitar a toți acei politicieni cehi, cari nu consimt întru toate cu direcțiunea dominantă se dau de bunăvoie la o parte.

A fost un fenomen aproape unic în felul său, când Dr. Rieger, șeful Cehilor bătrâni s'a retras de pe arena politică și cu dînsul întregul său partid, ca să facă loc Cehilor tineri. Acum vedem același fenomen repetându-se. Ajunși la putere Cehii tineri s'au diferențiat încetul cu încetul în două nuanțe, una mai moderată, care reprezintă așa zisa „politică de etape” și nuanța mai radicală, căreia deși îi erau binevenite „etapele” câștigate, totuși nu-i plăcea să se încurce în mersul politicii mari cu astfel de „nimicuri”.

Șeful partidului, Dr. Engel aparține nuanței mai moderate și acum în preajma alegerilor, urmând exemplului dat de Dr. Rieger anunță alegătorii săi, că se retrage de pe arena politicii militante și nu mai reflectează la un mandat în camera imperială. Știrea aceasta a produs o adâncă impresiune în toate cercurile politice austriece, căci Dr. Engel era un bărbat foarte apreciat, nu numai în cercul partizanilor săi, ci în toate cercurile politice din Austria.

Retragerea Doctorului Engel însemnează în viața politică a Austriei, că nuanța moderată încetează în sinul Cehilor tineri și că la cese poate aștepta viața politică austriacă, credem că nu mai are trebuință de comentariu.

Alături cu acest proces, care se petrece în sinul partidului cehic, vedem

de altă parte, că guvernul lui Körber nu-și dă de loc silință să îndulcească pe Cehi, ci prin ultimele sale dispozițiuni toarnă din nou oleu în foc. Două dispozițiuni ale guvernului au produs o agitațiune imensă în sîrile politice ale Cehilor: demisiunea prezidentului curții de apel din Praga, cavalier de Iansa și economiile bugetare, cari se anunță pe anul viitor în sarcina intereselor culturale ale Cehilor.

Dela numirea lui Iansa, de president al curții de apel din Praga, necontentit au curs plîngerile Germanilor, că Iansa cehizează viața justițiară în Boemia. Dela retragerea ordonanțelor lui Gautsch înocare s'au înțeles aceste plîngerii și guvernul lui Körber a dat ascultare plînsurilor germane, nevoind pe Iansa să-și ceară demisiunea și numind în locul său pe fostul president al tribunalului din Cernăuți, cav. de Wessely, cunoscut ca germanofil.

Această schimbare în presiunile curții de apel din Praga a produs o astfel de agitațiune în cercurile cehice, încât unele foi anunțau deja o crasă de cabinet, susținând că ministrul ceh rezek își va da demisiunea. La intervenția deputatului cehic, Dr. Stransky s'a evitat această remaniere de ministere, nu încape însă idioala că crasa e latentă.

Alături cu acestă înlocuire a prezidentului Iansa se anunță, că în proiectul de buget pro 1901 face ministrul Körber o economie de 5 milioane coroane în resortul instrucțiunii publice, care economie e în sarcina intereselor culturale ale Cehilor, căci cea mai considerabilă parte a sumei economisite sunt ajutoare și subvențiuni de trase instituțiilor culturale cehice.

Știrea aceasta — deși nu e încă confirmată din loc competent — a mărit agitațiunea în cercurile cehice, cari astăzi decretează obstrucțiunea ca program, până-ce se vor satisface postulatele de drept public ale Cehilor. Cu acest răspuns din partea Cehilor este decisă soarta viitorului parlament, care în fața obstrucțiunii Cehilor e în neputință a-și relua activitatea și astfel declarațiunile ministrului Körber, că voeste să restituie capabilitatea de lucrare a parlamentului viitor rămân vorbe goale.

De altă parte organul Cehilor tineri „Narodni Listy” agită chestiunea reînființării majorității autonomiste, drept răspuns la „Solidaritatea germană”. De interes pentru noi este că organul Cehilor tineri eschide din această alianță parlamentară pe Germanii clericali și pe — Români. Motivul este, că Românii au

acceptat în programul electoral „limba intermediară germană”, despre care am vorbit în articolul precedent. Astfel „alianța autonomistă”, dacă va succeda se se reînființează va fi o grupare curat slavică, prin ceea ce — bine înțeles — perde foarte mult din însemnătatea sa politică.

În timpul trecut au făcut parte din această alianță și Românii și Germanii clericali, prin ce a pierdut caracterul slavic și clerical și nu vor isbuși Cehii să câștige pe partea lor pe Italieni, vor rămâne o alianță pur slavă.

Cehii au ajuns însă la punctul de nu le mai pasă de aceasta. „Narodni Listy” declară în citatul său articol, că-i este irelevant dacă alianța autonomistă e majoritară sau minoritară.

Vorba e, că lucrul principal e obstrucțiunea Cehilor și în fața acesteia închează majoritățile și minoritățile a fi majorități și minorități.

Sibiu, 1 Dec. n.

ALT PROCES. Redactorul nostru responsabil, d-nul Andreiu Baltes, e citat pe 3 Decembrie n. la judele de instrucție al tribunalului regesc din loc, dl Gădri Sándor, pentru a-l se lua în considerație într-un nou proces de presă intitulat „Tribuna”. Înainte, dle Széll!

Dela București.

Deschiderea parlamentului român. —

— 28 Noembrie n.

Astăzi s'a făcut deschiderea solemnă a corpurilor legiuitoare române. Conform programului stabilit înainte, la orele unsprezece s'a oficiat serviciul divin la metropolie, de către I. P. S. Sa Metropolitul-Prima, asistat de înaltul său cler, și în prezența ministrilor, deputaților, senatorilor și a tuturor funcționarilor înalți dela diferitele dicasterii.

După terminarea serviciului divin, senatorii și deputații trec în sala adunării.

La orele douăsprezece se anunță sosirea Regelui, a căruia prezență a fost și semnalată cu 101 salve de tunuri.

M. Sa este primit la intrare de înregul minister. Întră în sala adunării în mijlocul aplauselor unanime.

Regele urecă tronul și în mijlocul tăcerii mormentele, întreruptă din când în când de aplause, dă cetire următorului

Mesaj regal:

Domnilor senatori! Domnilor deputați! În această sesiune țeară așteaptă de la muncă și abnegațiunea domniilor voastre îndestularea unor nevoi, cari, chiar în afară de criza trecătoare cu care ne luptăm, se esplică prin dezvoltarea prea repede a statului român.

Domnilor senatori! Domnilor deputați! În această sesiune țeară așteaptă de la muncă și abnegațiunea domniilor voastre îndestularea unor nevoi, cari, chiar în afară de criza trecătoare cu care ne luptăm, se esplică prin dezvoltarea prea repede a statului român.

Obligați a lua și a menține în mijlocul statelor europene rangul la care evenimentele ultimelor decenii ne-au chemat, am căutat să recăștigăm timpul pierdut în lungile epoci de asuprire. Cu 50 de ani înapoi erau toate de făcut; astăzi putem privi cu o legitimă mândrie la progresele îndeplinite.

Dar' înseamnă lărgite materiale ce mersul înainte ne-a impus, ne silesc acum a ne ruga pentru a câștiga nouă puteri și a ne pune în stare să facem nouă progrese. În vederea acestui scop, vom avea a lăchida angajamentele neacoperite din trecut, a restringe cheltuielile până la limita la care o mai mare reducere ar paraliza progresele făcute și a crea nouă resurse pentru echilibrarea unui buget ce de acum înainte va avea să îndestuleze și nevoile ordinare și cele extraordinare.

Măsurile menite a lăchida trecutul au fost deja comunicate domniilor voastre în sesiunea extraordinară. Bugetul pe anul viitor se va prezenta cu o economie de aproape 15 milioane asupra bugetului actual și cu o diferență de 10 milioane asupra totalului cheltuielilor anului curent; ear' remanierea impozitelor directe ne va procura resursele necesare pentru deplina asigurare a viitorului nostru financiar.

La aceste măsuri nu se poate însă ajunge fără simplificarea aparatului nostru administrativ. Ministrul Meu de interne vă va prezenta o serie de proiecte cari, mărind comunele rurale, ale căror resurse vor mai crește și prin înființarea monopolului cărbunilor în favoarea lor, le vor permite a îndeplini o parte a sarcinilor ce cad astăzi asupra statului. Această reformă va corespunde și cu o dorință de mult exprimată de toate partidele, dar' care până astăzi a rămas în stare de aspirațiune. Resursele sporite ale comunelor rurale vor înlesni înființarea de noi, cărora li se vor deferi toate atribuțiunile administrative impuse de organizarea actuală

primarilor față cu statul, rămânând ca primarii să nu se ocupe decât de interesele pur comunale. Așa se vor pune temeliile decentralisării administrative, care într-o bună organizare trebuie să poartă dela comuna rurală.

În ordinul acesta de idei, ministrul Meu de culte vă va supune un proiect de lege prin care cheltuielile culturii trec asupra comunelor rurale.

Domnilor senatori! Domnilor deputați! Cu toată strimtorarea momentului, nu ne vom abate dela solicițiunea ce întru nostru stat a avut totdeauna pentru glorioasă sa armată. Sporirea efectivelor, fără de care instrucțiunea trupei este iluzorie, se impune, și — introducând economiile necesare — ne vom procura mijloacele de a întări armata, micșorând în același timp actualul buget al ministerului de război.

Raporturile noastre cu toate puterile sunt din cele mai amicale; am speranță că neînțelegerea cu Bulgaria va înceta în curând față cu constatăriile făcute înaintea justiției. Este în interesul comun al tuturor societăților civilizate de a se apăra în contra unor unelități cari pun în pericol ordinea statului în lăuntru și în afară.

Domnilor senatori! Domnilor deputați! Guvernul Meu își dă bine seama că măsuri radicale, chiar când necesitatea lor e obștește recunoscută, deșteaptă multiple nemulțumiri. Aceste nemulțumiri s'au manifestat, cu prilejul aplicării unei legi de impozit, sub formă de mișcări violente, ce împuneau statului datoria unei imediate represiuni. Nimeni nu o regretă mai mult decât Mine; dar' am încrederea că, pe măsură ce toți cetățenii vor înțelege neapărată trebuința a sacrificiilor pecuniare din partea fiecăruia pentru menținerea creditului statului, vor și lua cu bărbăție asupra-le sarcina momentului, știind bine că numai astfel se va putea garanta viitorul, și că strimtorându-se astăzi, vom asigura prosperitatea de mâine.

În toate împrejurările grele, prin cari a trecut țeara, reprezentanții ei au adus dovadă de cel mai lăuntru patriotism, și astfel ne-a fost dat să înfruntăm împreună progresele continue de cari se bucură generația de astăzi. Toată experiența trecutului Mă îndreptățește să cred cu tărie, că și de astăzi domniile voastre, mandatarii națiunii, veți fi la înălțimea îndatoririlor ce vă impune situațiunea și că activitatea domniilor voastre va fi încununată de un succes real.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările domniilor voastre pentru binele și prosperitatea scumpei noastre patrii!

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

FOITA „TRIBUNEI”.

Din Estetica Tragicului.

— Replică la răspunsul dlui Dr. Iosif Blaga —

Dr. Ghiță Pop.

(Urmare).

Am mai zis în critica mea referitor la dreptatea universalului: „De câte ori în istoria omenirii se ivește câte-o idee mare, universalul cu spiritul său reacționar, învechit și ruginit, i-se pune în cale. Marii cugetători, bărbații de stat, eroii vestigi, care prin ideile lor au vrut să împingă omenirea un pas înainte pe calea progresului, au trebuit să-și jertfească viața în luptă cu legea inerției universalului. Astfel cele mai generoase umane idei, numai cu sânge pot fi înscrise în istoria omenirii. Ba atât de just și drept e universalul, încât pe înșuși fiul lui Dumnezeu l'a răstignit pentru învțăturile sale sublime. În loc de „just” și „drept”, mai curând s'ar potrivea epitetul de „tiranic”, „intelerant”, „brutal”. Cam aceasta e adevărata fisionomie a universalului.

După-cum vedem, eu nu afirm în mod categoric, că universalul e absolut tiran, intelerant și brutal, ci în mod condițional: de câte ori se ivește o idee mare. De aceea nici concluziunile mele nu le trag decât în mod potențial, căci

zic: cam aceasta este fisionomie universalului; mai curând s'ar potrivea epitetul de tiran. Și ce face dl Blaga? Printr-o simplă întorsătură îmi mistifică cuvintele și de pe aceasta basă falsă discută cu mine. Eată ce zice: Eu nu identific universalul cu legea morală.

Dar' pentru aceea eu tot nu admit că universalul e tiran, intelerant și brutal. (Polem. p. 4). Cum? Am zis eu că tirania, inteleranța, brutalitatea e nota caracteristică a universalului peste tot? Nu, ci am accentuat, că atât în viața de toate zilele, cât și în tragedie, avem nenumărate exemple, unde omul suferă mai mult decât a păcătuit, ba uneori suferă fără să fi păcătuit. Nu afirmă și Lear acest lucru? Testamentul vechiu, testamentul nou, întreaga istorie a omenirii e plină de astfel de exemple. Cine a fost mai drept decât Iov, și cine a suferit mai mult decât Iov? Despre suferințele celor drepti ne povestesc profeții, apostolii, ne povestesc și păgânii. Dar' ce se zice în fața tragediei de pe Golgota, când acela, care a propovădui numai adevărul, iubirea și mila, ajunge pe cruce și în culmea chinurilor exclamă: „Dumnezeule, Dumnezeu, pentru-ce m'ai părăsit?”

Da; există un mister al suferinței în fața căruia teoria sarbădă a dlui Blaga despre „pedeapsa potrivită cu vina” se topește ca ceara înaintea focului. Și când vedem în fața acestui mister, când vedem că adevărul este s grumaz, ear' minciuna triumfă, că dreptatea e călcată în picioare, ear' forța brutală stăpânește, atunci cine dintr-un noi, perzându-și cumpătul și îndoiindu-se de existența unei dreptăți pe această lume, încep să blasteme. Alții mai cu

judecată, își înalță inima spre acela, care e mai drept și mai milos decât toți oamenii și decât universalul dlui Blaga, adevăd spre Dumnezeu.

Un exemplu. „Mi-e penibil că acest exemplu trebuie să-l aduc tocmai din tragedia mea „Horia”, pe care dl Blaga o urgise atât de mult, dar' n'am ce-i face. Tocmai pe când lui Horia, ajuns la locul de supliciu, i-se citește sentința de a fi frânt cu roata și despicat în patru, străbate prin mulțime fiica lui, Ileana, și îmbrățișând genunchii judecatorului Kemény, exclamă desperată:

Ha! nu te las! De-aici eu nu te las!

În fața ta, trântită la pământ, Așa rămân, pân' lacrimile mele Muia-vor a ta inimă 'mpetrită. Zdrobește, frânge, taie-mă-n bucăți, Dar' dă iertare tatălui! Iertare!

Kemény:

În fața legii mila se ascunde. Ce stă în lege, trebuie să suferă.

Ileana:

Și ce stă-n lege?

Kemény (supărat):

Aceea ce-l așteaptă.

Ileana (strigă):

Și ce-l așteaptă?

Kemény (iritat):

Femeie nebună!

Ce-așteaptă pe-un tâlhar și hoț: e roata!

Ileana (scolându-se ride nebunatic):

Hoț tatăl meu! și roata îl așteaptă!

(Cu glas nebunatic):

Nu-i drept aici, — nici Dumnezeu în cer!

(Poporul își face cruce).

(Aruncându-se la picioarele lui Horia):

O tatăl tată!

Horia (ridicându-o):

Copila mea, împacă-te cu soarta, Cum tatăl tău s'a împăcat cu ea. Aseult'ăi! O mănăstire stă În codrul des de brazi, o știi și tu. Spre ea îndreaptă-ți pașii tăi acum, În poartă bate și de seut te roagă. În ea aflu-vei pace sufletească, În ea, lin ca isvorul lin din lună Vor curge zilele vieții tale, Și-n taina lumii adăncindu-te, Cu mulțumire vei afla odată, Că este Dumnezeu.

Ileana e ființă, care în fața tiraniei și a brutalității oamenilor (universalului) se revoltă și perzându-și credința în existența unei dreptăți, blastemă. Horia e omul, care judecă mai liniștit; prin urmare el cunoaște cauza și efectele lucrurilor, după-cum se vede din act 5, scena 6, unde toate câte s'au întâmplat în răscăla și-le atribuie numai sie însuși, fără a se recunoaște de vinovat în sens moral. De aceea și îndreaptă inima spre Dumnezeu. Însă și unul și altul: Ileana când desădăduște și Horia când nădăduște în Dumnezeu, recunoscând că universalul nu e just nici drept, întocmai ca Lear.

Dacă ar fi dreptate, a zis bătrânul luptător Rășin în fața tribunalului din Cluj, „atunci voi Ungurii ați trebuit să fiți pe banca acuzărilor și noi Românii pe banca de acuzatori”. Dacă ar fi dreptate! Dar' vezi, că tocmai aici zace beleaua!

Rămâne deci constatat, că nici în viața de toate zilele nici în tragedie universalul nu e totdeauna just și drept. Prin urmare teoria dlui Blaga, nefiind în conformare cu realitatea, e falsă.

Aici ar pute cineva obiecta: dacă noi nu cerem pedeapsa eroului tragic, atunci Richard, Macbeth, Othello și toți ceilalți n'ar pute oare rămâne în viață? Și rămânând, n'am fi oare răginiti în simțul nostru de dreptate? Răspundem: așa ceva nu se poate întâmpla, fiindcă legea estetică, după-cum am văzut, cer moartea (fiziică sau morală) a eroului. Fără îndoială, că vor fi mulți, cărora le convine să considere moartea eroului drept pedeapsă. Însă se știe, că acela îl judecă din punct de vedere al codului penal, Eroul tragic nu poate fi judecat decât din punct de vedere estetic. El este sublim și tocmai această sublimitate, manifeste-se ea chiar și într-o direcție imorală, ca la Richard, ne face să uităm în judecata noastră punctul de vedere pur moral și să fim răpiți de însușirile sublime ale eroului, adevăd să stăm exclusiv sub stăpânirea interesului estetic. E grea, fără îndoială, această problemă, pentru-că aici, după-cum am accentuat în critica mea, se întâlnește etica cu estetica. Dar' că e posibil, dovada ni-o dă Shakespeare în Richard, dovada ni-o dă chiar judecata noastră față de măreții cugetători din istoria omenirii, ca d. e. Napoleon, Alexandru-cel-Mare, Theodorich-cel-Mare ș. a. (Va urma).

Învățătorii nostri.

De pe Câmpie, Noembrie.

În numărul 206 a. c. a apărut în „Tribuna” un articol dat în Budapesta, 4 Nov. scris de „Delamara”, despre afacerile învățătorilor români peste tot.

Eu, care funcționez în arhiepiscopia Albe-Lulie mă voiu mărgini de astădată numai la afacerile noastre, cari îmi sînt mai de aproape cunoscute, urmând totodată și provocării colegiale a unui președinte de despărțiment, ca din toate părțile noi învățătorii să scriem în afacerile noastre școlare ridicând prin aceasta prestigiul nostru și înaintea publicului mare interesat de soarta noastră, ca așa prin consolidarea stării noastre să putem înainta și cultura poporului, pe care îl servim.

Correspondentul numit se plînge, că nu avem destui învățători confesionali. Aci are toată dreptatea, căci deși după datele statistice publicate în timpul mai recent, în preparandia noastră din Blaj actualmintea sînt înscrși 101 elevi, la aparență o sumă îndestulătoare, totuși, când considerăm, că câți învățători se pensionează, câți decedază și câți abandonează cariera lor, ducem mare lipsă de învățători.

Ca să putem înmulți numărul elevilor preparandiali, ar fi de dorit, ca cei competenți să se îngrijească de a înlesni traiul și susținerea lor în preparandii; căci până acum în arhiepiscopia noastră s'au îngrijit în măsură destul de mare de studenți academici universitari, teologi ș. a., numai de bieții elevi preparandiali arhiepiscopalesi puțin se îngrijesc, căci afară de pâinea (îpăi) dată din fundațiunea fericitului episcop Gregoriu Maior și de 4-5 stipendii la 120 coroane conferite din fundațiunea Metropolitului de pie memorie Dr. Ioan Vancea, elevii numiți nu se împărtășesc de alte beneficii, pe când colegii lor din dieceza Lugojului mai toți au stipendii din fundațiunea Rudolfină. Oare n'ar pute, ca consistorul arhiepiscopesc să conferească în favorul preparanzilor stipendii și din fundațiunea fericitului Metropolit A. St. Șulufiu, din care capătă stipendii și elevii școalelor de cadeți, cu toate - că în literile fundaționale nici despre acești din urmă nu se face amintire, precum nu se amintesc acolo nici elevii preparandiali. Cu acestea nu voese a desaproba dispozițiunea prea înțeleaptă a consistorului față de cadeți, căci ar fi de dorit, ca cați mai mulți frecuentatori ai școalelor de diferite specialități să fie ajutamați din fondurile noastre arhiepiscopalesane și așa pe lângă cadeți să primească și elevii preparandiali, ca frecuentatorii unui institut de specialitate stipendii, când apoi s'ar pute condiționa conferirea stipendiilor de absolvarea unor școale pregătitoare mai înalte, bunăoară cum este la alte confesiuni, ca cei mai mulți aspiranți la preparandii sînt absolviți de 5-6 clase gimnasiale. Ceea-ce anume nu oprește un fondator în dispozițiunile sale, eșecul acelor dispozițiuni pot să distribuie și altora neaminiți în literile fundaționale, de cari are lipsă biserica și națiunea, d. e. din fundațiunea Șulufiană primese studenții din gimnasiul superior 200 coroane stipendiu anual; când s'ar da asemenea sumă și preparanzilor, cari sînt pe aceeași treaptă cu cei din gimnasiul superior, cați tineri eminenți nu s'ar dedica carierii învățătoresce și ce material ales nu am avea pentru futuroarea învățătorime. Apoi cât de mult ar contribui la ridicarea vazei statului învățătoresc, când în institutele preparandiale nu s'ar primi, ca până acum, tot felul de tineri, parte fără pregătire trebuincioasă, parte fără oarecare vocațiune și devotament pentru greaua și sublimă carieră învățătorescă, ceea-ce nici cunoaște nu se poate în clasele inferioare. Tot cu ocaziunea primirii ar trebui să se aibă în vedere și împrejurarea, ca la preparandii să se aleagă tineri înzestrați dela natură cu voce curată și auz musical, de oare-ce este cunoscut câte neplăceri nu are să îndure învățătorul, care ca atare poate fi că de dester, însă nu e cântăreț; apoi cred că e de prisos a mai aminti, că e de plăcut un învățător cântăreț înaintea poporului, mai departe, că de bine poate el atrage poporul la biserică și școală prin formarea de coruri bisericesti etc.

Alt mijloc ar fi, ca numărul elevilor preparandiali din Blaj să se înmulțească, dacă premiile primite din fundațiunea episcopului Gr. Maior, cari încă aveau destinațiunea numai pentru gimnasiști, s'ar mări și înmulți în proporțiune cu numărul preparanzilor eminenți, ba și protopopiatele singurite ar pute ajutama încă pe tinerii preparanzi din tractul lor, putîndu-i îndatora, ca pentru ajutorul numit să funcționeze după absolvarea cursului preparandial ca învățători în respectivul protopopiat.

În urmă încă un alt mijloc de a atrage pe tineri pentru cariera învățătorescă, respective ca să intre în preparandia din Blaj ar fi, ca să se pună mai mult pond pe calificarea specială a profesorilor, căci actualmente abia avem 1-2 cari afară de teologie se mai aibă și pregătirea specială pedagogică. Este drept, că până acum trebuia să se dea stipendii mai mari la filosofie pe seama candidaților de profesori gimnasiai, dar și aceea este drept, că arhiepiscopia tocmai așa mare lipsă are de preparandii, ca și de gimnasiu. Ambele institute pot însă prospera și omula cu institutele de învățămînt ale altor confesiuni, numai atunci când profesorii lor vor fi oameni de specialitate, cenzurați și provăzuți cu diplome, la ce vom ajunge numai atunci, când teologii nostri ab soluți, aspirați la profesura de preparandii, vor fi înaintea de a fi aplicați provăzuți cu stipendii mai mari și trimiși spre a se perfecționa în ale pedagogiei mai înalte, precum au urmat în trecut regretații Ștefan Pop și Petru Solomon, foști profesori și actualul director George Muntean.

Di Dr. Augustin Bunea, canonic și actualul inspector școlar arhiepiscopesc ar pute ajutama mai mult în această privință și a mijloci în interesul cauzei apăsătoare de atari stipendii, ceea-ce ca dela un om modern și doritor de înaintarea cauzei școlare populare și așteptăm să o facă.

I. G.

DIN TURDA.

— 29 Noembrie n.

În 25 l. c. s'a ținut adunarea generală a „Societății femeilor române din Turda și jur.” Imbușurat de progresul, ce a arătat această societate în timpul din urmă, află o deosebită plăcere a aduce la cunoștința onorabilului public cetitor zelul și activitatea, ce o desvooltă femeile române din Turda și jur, ca membre ale acestei societăți.

Aproape de un pătrar de secol există această societate. La început cu membri puțini, dar numărul lor din an în an se mărea, și astfel și societatea, deși cam încet, dar cu pași siguri progresează întru realizarea scopului ei social și cultural. Mari merite și-a câștigat în direcția aceasta spect. d-nă Emilia Rădu, care prin neobosită stăruință a pus baza acestei societăți și apoi a condus-o ca prezidentă timp îndelungat, ear' în anul 1894 după depărtarea ei din Turda, și-a cedat locul spect. d-ne Maria Vlădușiu.

Sub înțeleapta conducere a spect. d-ne Maria Vlădușiu societatea și-a luat un avent imbușurat, așa încât cuprinde în sine azi un număr considerabil de membre și membri, dispune de o bibliotecă frumoasă, precum și de un capital oarecare în bani.

Dar' las, ca st. public cetitor să și formeze însuși judecata despre ea, din următorul scurt raport despre decurgerea adunării mai sus amintite:

Fiind prezent un frumos număr de doamne, d-soare și domni, prezidenta d-na Maria Vlădușiu exprimându-și bucuria și mulțumita pentru participarea în așa număr frumos la adunare și pentru interesarea de societate, declară sedința de deschisă.

Urmează raportul caseresei și apoi a bibliotecăresei, conform cărora averea societății e: în bani un capital de 259 coroane 8 bani, ear' biblioteca dispune de 404 opuri în 399 tomuri și 417 volume.

Se aleg comisiunile pentru cenzurarea rapoartelor, după cari apoi prezidenta mulțumind pentru încrederea ce i-s'a dat în decurs de 7 ani, ca prezidentă, și totodată exprimându-și părerea de rău, că împrejurările nu-i permit, ca și mai departe să rămână în fruntea societății, — cere să fie absolviată din oficiu de prezidentă. Tot asemenea cer absolvarea și ceilalți oficiali ai societății. Și fiindcă insistările de a-și ține fiecare oficiul și pentru mai departe, fură zadărnice, aclamându-se de prezidentă ad hoc spect. d-nă Ana Cigărean și notar ad hoc dl Victor Bugner, urmează alegerea oficialilor noi.

Se alege prin aclamațiune prezidentă: d-na Aurelia Boldea; viceprezidentă: d-na Ana Cigărean; secretar: dl Victor Bugner; caseresea: d-soara Aurelia Petricășiu; controloreasă: d-na Ana Codarcea; bibliotecăreasă: d-na Nina Gaia.

Continuându-se sedința sub presiul noiei prezidente, se aduce mulțumită protocolară foștilor oficiali și în special foștei prezidente: d-nei Maria Vlădușiu pentru devotamentul și activitatea, ce a desvooltat-o ca prezidentă în decurs de 7 ani, tot asemenea foștei bibliotecărese: d-soarei Augusta Vlădușiu.

Ca membre în comitet s'au ales, ordinare: d-nele Lucia Bologa, Olimpia Moldovan, Maria Urcan; d-soarele: Nina Codarcea, Eugenia Paulina Mesarogiu, Elena Rogozan; suplente: d-nele Maria Vlădușiu, Cornelia Rus, Marița Ciula, Nina Csányi și d-soara Mărioara Chiorean.

S'a propus adunării votarea lor 80 coroane pentru procurarea de cărți, ear' 20 coroane pentru abonarea foii „Familia”.

Dar' după-ce d-soara Eugenia Paulina Mesarogiu promise, că va dona dînșia societății foia „Familia”, adunarea votează toate 100 coroane pentru procurarea de cărți, ear' donatoarei i-se aduce mulțumită.

Se hotărăște, ca societatea să aranjeze cât mai dese serate literare, împreunate eventual și cu dans.

După cari prezidenta rugând publicul, că și de aici înainte să se întele-

reseze cât mai tare de societate, și promițînd, că-și va da silința, ca să fie deamă urmășă a predecesorelor sale, între strigăte de „trăiască” declară sedința de închisă, ear' membrii adunării îndestulăți cu succesele zilei, și liniștiți, cumcă conducerea societății e concretă unei prezidente destoinice, salutîndu-se cu căldură se despart.

Țin de superfluu a mai aminti folioasele cele mari, ce ni-le aduce o atare societate, căci acelea, cred că fiecare le cunoaște, — deci închei dorind acestei societăți progres și înflorire!

Vetor.

Dela Recita-montană.

Producțiunea teatrală-musicală a Reuniunii rom. de cântări și musică.

— 27 Noembrie n.

Motto: „Fluiera la lucru n' pace! Zi și noaptea-am tot muncit, Ferul roș, oțelul rece, Ruppi de trudă l'am tocit. Haid' să dăm și horii zor — Toți în cor!”

Eată devisa, dedicată de membrul onorar, dl preot Alex. Muntean al lui Vasile, sub care Reuniunea noastră de cântări și musică cu pași gigantiți pășeste înainte!

Deși reactivă abia de un an, prin producțiunile aranjate a dovedit, că este deamă de jertfele și aspirațiunile membrilor sei, ba mai mult, că numai condamnă putem pe aceia, cari neputîndu-se desbrăca de pasiunile urite, încă și azi, mai optinesc și nu se genează a lucra la distrugerea acestei Reuniuni, bine știindu-se, că în această comună, ticsită de străini, Românașii nostri numai prin susținerea acestor de Reuniuni se mai pot afirma.

Când reactivasem Reuniunea noastră erau aici nu mai puțin decît patru Reuniuni străine; azi, numărul lor s'a urcat la șese, înființându-se adevărată Reuniune germană și una pur maghiară.

Ear' noi, una unică avem și pe aceea, pentru-că sîntem Români, să n'o putem susține? Ar fi prea trist și dureros!

Drept aceea sus să avem inimile! Și inima mea e veselă și de astădată, când vîd, că Reuniunea noastră progresează, care progres din zi în zi tot mai mult e apreciat de Românașii nostri de inimă, cari nu întărie a ne și sprigini în nobila noastră misiune, de a cultiva limba și doina românească!

Și în adevăr silințele neobosite ale învățătorului local, dl Iosif Velcean, ca magistrul Reuniunii, umbrite și de truda și zelul membrilor activi, și de astădată și-au secerat meritele aplauze, surprinzînd în mod foarte plăcut întreg publicul ce a participat la această producțiune. Și acum trecînd la însăși producțiunea, aceasta s'a început cu piesa teatrală:

I. „Pictorul fără voce”, comedie în un act, de A. Popp, care s'a predat peste toată așteptarea.

Dl Velcean, ca inițiatorul și regisorul piesei, în rola ucenicului și-a elupat și de astădată o rară simpatie din partea celor prezenți și a fost frenetic aplaudat.

Dar' și elevii d-sale, îndeosebi domnișoarele Maria Adam (drăgălașa Mărioară) și Maria Bărnau (simpaticea bucatăreasă) s'au achitat în mod foarte frumos de angajamentul primit, fiind viu aplaudate.

Tot astfel și d-nii Ioan Băiaș (pictorul) și Mihail Moise (ampliatul-cavaler) au fost la culme, dovedind talent pentru bină. Mult haz a produs și dl Traian Căzan, în rola sa de polișt, ear' dl Semen Bernan s'a dovedit un dibaci suflor, neauzindu-i nime glasul.

Succesul a fost înălțător, și diletanții chemați între nesfîrșite ovațiuni pe scenă.

A urmat apoi partea musicală, executându-se de corul mixt:

II. a) „Resunet dela Crișana”, cu solo, de I. Vidu;

b) „Foaie verde” și „Angheluș”, de T. Popoviciu;

c) „Stăncuța”, și

d) „Fii ai României”, ambele de Musicescu.

Toate aceste cântări au fost cântate bine, repetându-se aproape fiecare, la dorița ascultătorilor.

A urmat apoi jocul, și se întinse o horă mare, de patru rînduri, și o petrecere curat românească.

Reușind și această producțiune atât de bine, ne place a crede și dorim ca membrii activi, domni și dame, cari sînt sufletul Reuniunii, acum când sînt felicități din toate părțile, vor ține sus și tare la Reuniune, carea după-cum află, se pregătește pentru un concert grandios, pe sărbătorile Crăciunului, când apoi și străinii vor avea prilej a se convinge de prestațiunile noastre.

Haid' să dăm și horii zor — Toți în cor!!

A. N.

Cronica zilei.

Sibiu, 1 Dec. n. 1900

Memento. 8 Decembrie: Adun. gen. a „Soc. pentru înființarea unei școale de fete române în Oradea-mare”, în localul instit. „Bihoreana”.

Boala Țarului. Din Petersburg se telegrafează că alături a sosit din Livadia știrea dată din cercurile curții, că Țarul suferă de tifoidă de stomach. Țarul a trecut deja în Dumineca trecută peste criza boalei și acum însănătoșirea, deși e mereu, este constantă. În tot decursul boalei Țarul nu și-a pierdut simțurile. Țarevna mereu a veghiat cu multă abnegație lângă patul bolnavului sau soț. Părerea medicilor este, că decurgerea boalei este cât se poate de normală. În buletinul ultim se constată că febrințea e numai de 36-4 grade, ear' bătăile pulsului au fost 68.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. La fondul pentru acuirea unui local cu o hală de vînzare pe seama „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: Nicolae Moldovan, adm. protopresb., Ana Moldovan n. Maier, Livia Moldovan, absolventă a școlii civile de fete, Maria Maier, Sofia Leacu (Noorich), Serafim Olariu, paroch (Brănești), Petru Georgescu, culeg-tipograf, Constantin Lazar, sodal cismar, Ioan Ursa, Ioan Vințelieri, preot, Ioan Vințelieri jun. (Ocna), Aleman Dancăș (Rășinari), Petru Indrieș, Maria Indrieș n. Comșa, Aurelia Indrieș (Boița), Coman Șogan (Grebeneșul-de-Câmpie) și Elena Sift.

Sfințirea bisericii gr. cat. din Veneția-inferioară. Duminecă, în 25 n. a. l. c. s'a întemplat sfințirea bisericii renovate din Veneția-inferioară, prin Reverendisimul Domn vicar Iacob P. Macaveiu. Renovarea bisericii s'a făcut din contribuțiile locuitorilor gr. cat., la stăruința venerabilului primpretor în pensune Iacob Popeneciu.

Parochia din Veneția a fost lipsită de preot de vre-o câțiva ani, casa bisericii a fost goală, edificiul ei pornit spre ruinare, când s'a retras în comuna s'a născut dl I. Popeneciu, din care timp începînd, d-sa a fost primcuratorul și așa zicînd sufletul acestei parochii lipsită de preot.

Meritul incontestabil pentru renovare și adoptarea din nou a bisericii și a școlii civine-se deci în locul primului primcurator, care, deși în etate înaintată, nu a crușat nimic, a jertfit din al său, a alergat, a îndemnat la lucru pe poporul de acolo, ear' acum se pot mândri toți cu o biserică după cel mai modern gust arhitectonic. Tot prin conlucrarea lui Popeneciu s'a sistematizat și școala, avînd un tîmăr și zelos învățător. Numai păstorul sufletesc se mai așteaptă, avîndu-le toate în bună rînduială.

Actul sfințirii s'a început pe la orele 9 a. m. din partea Reverendis. Domn vicar Iacob P. Macaveiu, asistat de mai mulți preoți, ear' cântările sfinte liturgii le-a executat de tot frumos corul improvizat al învățătorilor din jur.

La fine, Rev. Domn vicar, în elocvente cuvinte, arată însemnătatea sfințirii acestui sfînt locaș și că ce e capabilă a face hărnicia unor poporeni puțini la număr, dar cu un vrednic și zelos conducător.

După sfîrșitul serviciilor bisericesti am convenit la ospitală masă a lui Popeneciu, unde am petrecut în plăcută dispoziție și veselie până seara.

O-n.

Petrecerea aranjată de tinerimea română la 25 Nov. a. c. st. n. în Viștea-inferioară, a succedut foarte bine, — după-cum ne scrie un — participant. Frumos a fost executat programul nu atât de vast, pe cât de bine aranjat și ales. Vestita cântăreasă, d-soara Iulia Toflea, cu vocea-i de filomelă — avînd de astădată un bun razim în o altă voce plăcută a d-soarei Irina Șilaghi ce o secunda, a excelat prin cântările românești pe cari le-ai fi tot ascultat. De tot cu succes și foarte bine reușită se poate zice și piesa teatrală „O vecinătate periculoasă”, jucată de d-soarele Elena Damian și Eugenia Poparad, apoi de d-nii A. Borcea, Moise Bărsan și Petru Mihail. S'apoi ce se mai zicea despre frumoasa declamațiune a d-soarei Mărioara Poparad? Cu mare succes a prezentat relațiunile dintre fata bogată și săracă din frumoasa poezie a renumitului poet Coșbuc: „Dusmancele”. S'a jucat apoi pe violină de domni G. Codreș și I. Recker un duet clasic „Apollo”, care deși a mai fost cântat la o petrecere acum doi ani, totuși a fost plăcut ascultat, de oare-ce domni amintiți știu bine manua arcușul, ear' clasicismul nu și pierde din farmec niciodată. Bine reușit a fost și „Autorul”, monolog declarat de d-nul G. B. Boeriu. După aceasta a urmat petrecerea cu dans, care a decurs de tot animată, așa cum numai la sate își poate petrece omul, până în zori de zi.

Thaumatograph. Azi nu este reprezentatiune. Măne mare reprezentație, cu tablouri vii alese.

„Tribuna literară” adaoșă ca supliment la nrul de azi are următorul sumar: Leul insultat de un șoarece, de L. Ionescu-Lion. — O nouă curiositate, de Cetitor. — Musicescu și Psaltichia. — Prima iubire, de v. mol. — Felurimi.

Deputația de pe Valea Jiului. O deputație de 60 membri, sub conducerea ablegaților dietali Munich H. și Ponory s'au prezentat la ministrii de justiție, de finanțe și de culte. Scopul deputației, după-cum l'a spus directorul de mine Andreies a fost să roage pe ministri ca „pentru întărirea și oțelirea tendințelor de maghiarizare” să le deschidă în Petroșeni judecătoria cercuală și cărți funduare, oficiu de dare și școală minieră și gimnasiului comunal unguresc să i-se deo drept de publicitate. Ziarele ungurești spun că în deputație au fost cu deosebire preoți și fărâmi români. Ne miră și ne amărăște mult faptul, că preoții nostri uitîndu-și datorința de Români se duc să și cerșească arme cu care vor fi omorîți naționalicește! Perirea ta din tine Israele!

Kruger. Nisuița lui Kruger, de a institui un juriu ales în chestia englezobură, cu greu se va pute efectul. Răposatul Muraviev se ocupa cu ideea aceasta, dar a trebuit să o părăsească după-ce Anglia a declarat, că un astfel de proiect l'ar considera de o purtare dușmănească.

Ziarul „Soir” anunță, că în chestia intervenției este un viu schimb de depeșe între Paris, Berlin și Livadia. Dela rezultatul acestui schimb de depeșe va atrina, ca Kruger să plece la Haga sau la Berlin.

Nouă bibliotecă populară. În Seica-mare s'a înființat o bibliotecă populară. Zilele acestea s'au cumpărat primele cărți. Meritul este al inteligenței din Seica, în frunte cu vrednicul domn Dr. Racoja.

Esplosie de dinamită. Din Reghinul-săseșc se vestește următoarea grozăvie întâmplare: Feciorul Ioan Triff cine știe de unde a pus mîna pe două dinamite. Triff fiind soldat obiștar dela tunari s'a crezut pe deplin datat cu esplosiile și de aceea a voit să folosească dinamitul pentru prinderea peștilor. În compania alor doi prieteni Triff s'a dus la marginea Mureșului și deși prietenii lui l-au sfătuit să nu folosească dinamitul, Triff a aprins sfoara dela dinamit. N'a aruncat însă la timp dinamitul în apă și astfel esplodînd acela încă pe țermure a zdrobit cumpăt pe cutezătorul fecior. I-a rupt ambe mînilor, i-a tăciunit ochii și i'a ars întreaga față. Sărmanul Triff e acum între moarte și viață. S'a pornit aspră cercetare ca să se afle de unde a avut Triff dinamitele.

Antisemitismul e chestie politică ori socială? Redactorul Weiss Daniel a scris în ziarul său „Zsidó Hirmondó” un vehement și pericunat articol contra antisemitilor. Procurorul i-a întentat proces, pentru-că a făcut politică în foaia sa, care n'are cautiune. Tribunalul însă a absolvat pe Weiss, pe motivul că antisemitismul nu e chestie politică, ci e chestie socială. Tabla regească a aflat că antisemitismul e chestie politică și de aceea a condamnat pe Weiss la 6 zile închisoare. Acusatul a recurat la Curie a cărei hotărîre se așteaptă acum cu mare interes.

Eliminări cu grămadă. Din Lemberg se scrie interesanta veste, că corpul profesoral dela politehnica de acolo a adus o hotărîre, pe cât de aspră, pe atât de curioasă. Cu 17 voturi contra 11 voturi au decis eliminarea alor 120 ascultători, din motivul că aceștia s'au declarat solidari cu colegii lor cari în urma protestărilor înscenate cu ocazia instalării noului rector, au fost puși sub cercetare disciplinară. Draconica hotărîre însă cu greu va fi executată, din cauza că cei 11 profesori contra-votanți au declarat că și părăsesc posturile dacă se execută sentința.

Prea târziu... În spitalul din Timișoara zace greu bolnav negustorul M. Grossmann. Aproape de 8 săptămîni își chinuie în spital viața care acum e aproape de sfîrșit. Grossmann era odată fericit... avea avere și femeie frumoasă. Se vede însă că prea era frumoasă ca să poată fi credincioasă și de aceea mai anii trecuți și-a părăsit bărbatul și a fugit în Rusia. Deodată cu deplănsa lui soției, l'a părăsit și norocul. În sfîrșit a ajuns în spital. În zilele aceste l'a surprins o scrisoare. Necredincioasa lui femeie i-a scris din Rusia și l'a trimis 1000 Ruble. În scrisoarea femeia spunea jalnic că îi pare rău de ce a făcut și se roagă de iertare. I-a mai spus apoi că acolo trăiește fără grije și ca bună cântăreasă și-a câștigat frumoasă avere. Sărmanul Grossmann atît s'a bucurat, încât momentan a voit să plece în Rusia, la sumpca lui. Dar medicii nu l'au lăsat, doar' și așa poate până acum o fi și murit. Direcțiunea spitalului a răspuns regăsitei femei, că acum totul e prea târziu... E prea târziu...

Din Fofeldea primim următoarea întîmpinare: Tocmai pentru că se cunoaște adevărul curat, vîrșește respectuos, de Redactor, se binevoia a publica și întîmpinare mea relativ la cele publicate sub: „*Lucruri urite*” din comuna noastră, cum și la întîmpinarea făcută de un Fofeldan pentru întîmpinătorul nostru Alexe Manuil. Toate cele publicate mai înainte sub: „*Lucruri urite*” sînt numai adevăruri, pentru cari garantez eu, subscrisul epitrop dimpreună cu cei 67 de oameni fruntași, între cari este și dl. notar Toma Ienciu, cari am subscris protestul făcut contra alegării nelegale a dlui Alexe Manuil, pentru că conform concursului publicat de noi epitropii bisericești, cari plătim pe învățători, aspiranții în număr de doi, nu s'au prezentat la biserică nici măcar odată, ca s'îi putem aprecia de sînt sau nu capabili a cânta, după cum se cere la noi și mai în tot locul dela un bun învățător, și pe lângă asta nici unul nu și-a înaintat actele de capacitate și moralitate cerute de noi prin concurs nici la comitetul bisericesc de aici și nici la protopopiat, prin urmare neadever este, când Fofeldan, susține în întîmpinarea sa, că s'au îndeplinit condițiunile cerute prin concurs și că numai 23 de oameni au protestat. Pe lângă acestea, se face bine cel ce nu se sfiește a eși în public cu laude pe hărțile, a nu ne silii să arătăm cu acte, că ce spor se face cu copiii noștri de îndelungați ani, cari nici a cetii nici a scrie n'au învățat în atîta amar de vreme și la toate acestea sînt de vină cei mai mari, că după cum se zice, dela cap se strică peștele și noi poporul s'ermanii de noi sîntem buni a tot plăti și a înghiți la noduri seci fără a avea vre-un folos moral sau material. Destul că pentru rușinea noastră nu putem eși în public, să spunem și să desvîlmăm trecutul învățătorului Ioan Popa, care este rugat a pune cenzură pe foc, ear' nu paie și să îndemne acuma și pe cumnatul sau Alexe Manuil ca nu prin beuturi și promisiuni să se mențină acolo unde a ajuns. Deși noi sîntem tari în credință că Ven. consistor va reveni asupra greșitei și nelegale confirmări a lui Alexe Manuil și ne va da bătău unul din învățători, care se fie capabil a ne învăța ceva să cetească și să scrie copilașii noștri. *Petru Nastase*, epitrop.

Pentru maghiarizare. În proiectul de lege pentru spese de edilitate publică, prezentat de ministrul de finanțe se află și suma de 5 milioane coroane pentru edificarea școalelor de stat. În comitatele locuite de Români se vor împărți sume colosale, și anume: În comit. Alba-inf. 308.773, Arad 22.840, Bistrița-Năsăud 39.370, Bihor 108.980, Brașov 116.000, Cluj 26.060, Făgăraș 48.517, Treiscaune 109.900, Hunedoara 155.943, Târnava-mică 164.455, Târnava-mare 79.786, Cojocna (Cluj) 177.746, Mureș-Turda 112.049, Turda-Arieș 206.992, Maramureș 36.800, Sătmăr 119.000, Sibiu 19.800, Sălaj 256.882, Solnoc-Dobăca 208.843, Timiș 45.818, Torontal 8000 coroane.

Cât de mult instructive sînt aceste cifre! Numai de le-am ști înțelege, ca să ne conformăm!

Tușitul de multe-ori este solia ofiției (pneumoniei), de aceea nu putem recomanda îndestul ca să ne scăpăm la timp de tuș. Pentru scopul acesta recomandăm foarte călduros bonboanele „Pemet” din apoteca Bela Réthy în B. Osaba, care sînt foarte gustoase și escelent tîmăduitoare pentru ori-ce catar, răceală, pe care le vindecă în câteva zile. Aceste bonboane pretutindenea iubite se vînd ori și unde cu câte 60 bani per carton.

Loterie de Crăciun. Tocmai în preajma Crăciunului, dar încă tot la timpul potrivit pentru ca să onoreze cumpărările cu eventuale câștiguri, va fi în anul acesta tragerea loteriei filantropice de stat. La 13 Decembrie se oferă ocazia ca cu un los de 4 coroane de al loteriei pentru scopuri militare filantropice, se poată omul se câștige 200.000 coroane, asemenea cu un singur los și mai multe din câștigurile în număr de 18.122, care vor fi sortate. Toate câștigurile se plătesc în bani gata, care formează la oaltă nu mai puțin decît 418.640 coroane.

De neerezut! Mii de scrisori de multumită și recunoștință dovedesc, că Fluidul-Elsa al lui Feller poate fi întrebuit cu miraculos efect la toate morburile, chiar și la de acelea, unde alte medicamente nu ajută. Îndosebi vindecă grabnic și sigur febra, gîchit, reuma, durerile de piept, de cap și de dinți, junghiriile, lehusia, durerile de stomach, durerile de ochi, etc. — 12 flacoane costă 5 coroane franco. Unicul preparator Eugen Feller, farmacist în Stubica nr. 135, (comitatul Agram). Din nici o familie se nu lipsescă această escelentă medicină de casă, examinată și aprobată de autoritățile sanitare pe cari fie-cine, care s'a obicnuit odată cu ea, din cauza efectului ei multilateral, o folosește permanent. „Eram orb deja, numai Fluidul-Elsa al lui Feller mi-a salvat vederea”, scrie Szűcs Péter, Budapesta, cheiul superior, numărul 9.

Durător se numește preparatul, cu care dacă se unge talpa încălțămîntelor, acea e de cinci-ori mai durabilă și mai sigură contra umezelii. Acest admirabil produs din patria noastră face multă bucurie oamenilor cruțători și în curînd credem nu va lipsi din nici o familie. Prețul este 1 și 2 coroane. Dacă se trimite, înainte 1 cor. 20 bani trimite franco fabrica de durator, Budapesta, Lipot-Köi út 3. Se află în tot locul.

Peste durerile de cap trec oamenii cu voe bună și umor. Mult timp însă aceasta nu poate dura, îndeosebi când e vorba de dureri reumatice, gîchit și boale de nervi. Ni-se atrage deci atențiunea asupra unui mijloc și asupra acestor dureri, care ni se pare vrednic a fi recomandat. Acesta e fluidul preparat de farmacistul și furnisorul de curte Ioan Francisc Kwizda în Korneuburg lângă Viena, și e dovedit ca bun mijloc dietetic și contra scrintiturilor, înțepinirea vinelor și musculaturii, frînturilor, sgarciurilor, apoi la întărirea prealabilă și după strapațe mari, marșuri lungi, etc. Numeroase atestate despre efectul preparatului stau la dispoziția interesatilor. Detalii pe pagina a patra.

La
Abonament lunar
pentru
Decembrie st. vechi
invită
Administrația ziarului „TRIBUNA”
PARTEA LITERARĂ.
„Curs de pedagogie”
de I. Găvănescu.
— Studiul critic —
de
Teodor Raica.
(Urmare).

Ceea-ce contribuie foarte mult la obscuritatea stilistică a cărții dlui Găvănescu este, în prima linie:

b) Topica falsă. Cea mai elementară regulă sintactică, de care autorul cursului de pedagogie nici idee n'are, cere ca să așezăm totdeauna partea determinată cât se poate mai aproape de cea determinată. Eată câteva exemple contrare din scrierea dlui G.:

Vorbind de cele două teorii opuse, după cari unii atribuie educației o influență nemărginită, alții nici una, zice: „Prima părere a fost susținută de școli filosofice opuse, de altminteala, din alte puncte de vedere” (44).

Această frasă are două înțelesuri, după cum punem tonul oratoric pe *susținută* sau pe *opuse*: în cazul întâiu *susținută*, în al doilea *opuse* este făcută „din alte puncte de vedere”.

„Schopenhauer... tăgăduiește posibilitatea educației morale pe temeiul unei concepții neștiințifice despre natura omului” (52).

Aci nu se știe dacă e vorba de tăgăduirea sau de posibilitatea educației morale „pe temeiul unei concepții neștiințifice”.

„Atenienii l-au îngropat (pe Tellos) acolo unde a căzut, cu chelțulul din averea publică” (84). În loc de: *Atenienii l-au îngropat pe chelțulul statului, acolo unde a căzut*.

„Firește că el era un obiect de distracție al elevilor” (211), în loc de: *el era, pentru elevi, un obiect de distracție*.

„Aceste moduri de a fi trupesti ale sentimentelor constituie exprimarea lor” (262).

Vorbește aproape de modificările ce produce anumite sentimente în organism.

„Prezentând fenomenul destul de limpede înaintea ochilor, îndeamnă inteligențele a găsi ele însele, legea de producție prin observație” = *producție prin observație*, — „se poate arăta mai întâiu cum cad corpurile în natură, dispunînd experimentul astfel, încît să se vadă și să se poată formula legea *căderii corpurilor din observație*” (273). Deci aci ni-se vorbește de *căderea corpurilor din observație*.

„În științele naturale descriptive, în geologie, botanică, zoologie, se obișnuiește să se vorbească și de *detalii*, negreșit, nu numai de principii generale, ba încă decît se poate mai multe *detalii*” (284).

Apoi, afară de aceste științe, în aceeași categorie intră *desteritațiile, artile populare*, pentru învățarea cărora e necesară călăuzirea altui om mai cunosător, astfel e *musica, gimnastica, grafia, tehnica în general* (300).

De aci urmează, nici mai mult nici mai puțin decît, că *musica, gimnastica etc.* sînt tot atîți oameni mai cunosători!

„Preocuparea de viața socială întregă, mai mult decît amusementele literare și decît căutarea adevărului pentru adevăr, e azi por-

nirea cea mai caldă și mai puternică în sufletul contemporanilor” (323). În loc de: *por-nirea cea mai caldă etc. e azi preocuparea s. c. l.*

Pe lângă toate aceste defecte gramaticale și stilistice, cartea dlui Găvănescu este plină de cele mai absurde:

c) Pleonasmuri, pr.: „Acestei credinți în atotputernicia educației se opunem, prin contrast teoria *contrară*” (48). — „omul își joacă rolul în mod *reflexat* și cu *conștiință*... Dacă și-ar *relua* omul din nou viața *dela început*” (53). — „E deamă de *amintit* și de *memorat* această scenă” (84). — „teorie abstractă” (83) opp. practică concretă. — „Cât este ideea de *clară* și de *străvezătoare*” (125), sinonim: limpede și lămurită, oppus: întunecoasă și opacă. — „Raza *luminoasă*” (126). Ca și-eum ar exista și raze *întunecoase*, — „busola care-l îndreptează și-l *ține în calea dreaptă*” (128). Aci: a îndrepta = a călăuzi, ceea-ce credem că-i tot una cu a *ține în calea dreaptă*. — „pedantism *sec* și *arid*” (128). — „*resultatele ultime*” (130), sinonim: concludii finale, opuse: începuturi inițiale — „interes mai mult *teoretic* și *ideal*” (144), opus: practică și real — „*scilipiri lucitoare*” (148). — „*ne logică* din punct de vedere *rațional*” (176). — „lipsiți de *inteligiență* și de *agerime mintală*” (197). — „nu trebuie să se *înmulțescă* prea mult *poruncile* și *interdicțiile*” (204). — „se aibă *respect* și *stimă*... Să aibă o *idee ideală*” (211). — „seducțiuni amăgitoare” (214). — „amărăciunile și durerile vieții” (215). — „frumosul superior și înalt” (226). — „*plăcerile* și *amusementele artistice*” (227). — „călăuziți de lumina tot mai *strălucitoare* și mai *vie*” (230). — „*concluzia* și *resultatul* desbaterilor” (231). — „*nașterea* și *începutul* sentimentului religios” (235). — „nu toți sînt *deopotrivă* înzestrați în același *grad* cu talent și *geniu*” (260). — „se recunoaște valoarea unei *cunoștințe* deamă de a fi *cunoscută*” (259). — „se *preface* și se *transformă*” (263). — „treptat și *progresiv*” (267). — „Cunoștințele se servească, în scara lor erarhică de complexitate, ca trepte de urcare: unele se pregătesc pe celelalte; se nu se facă salturi; se nu se dea cunoștințe cari n'au mai *dinainte* un punct de *razăm* în alte elemente de cunoștințe *prealabile*” (267).

În loc de: *predarea cunoștințelor se fie gradată sau progresivă*, „s'ar pune bazele începutului unui organ de aperepere” (270).

„Profesorul anunță teorema pe care s'o demonstreze și *monologhează singur*” (272). Am fi curioși să știm cum o fi *monologul în dialog*! — „științe cari satisfac mai mult în prima linie, interesul” (279). — „om normal, cu *mintă* și *echilibrat*” (282). — „spre a *convinge*, trebuie să ai argumentele cari *persuadează* inteligentle” (309).

Afară de pleonasm, aci mai e și non-sens, căci *persuasiunea* se rapoartă la voință, ear' nu la *inteligiență* — „*secundare* și *accesorii*” (314). — „*simbol semnificativ*” (339). — „a se *urca* în *ascensiune progresivă*” (352).

(Va urma).

Bibliografie.

O carte bună. Zilele acestea a apărut o broșură de 65 pagini 4° mic, intitulată „*Buna chiverniseală*”, dînd sfaturi și îndemnări de muncă și erutare, în limbă ușoară, pare-că anume scrisă pentru popor, și spriginindu-și îndemmurile cu pilde din viața omeimei. Această carte, al cărei titlu e: „*Buna chiverniseală*”, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Samuel Smiles, de Teodor V. Păcățian, cuprinde următorii capitoli: Munca și sîrguința; Obicnuința de a chivernisi; Lipsa de îngrijire; Buna rînduială, chiverniseala și Regulele chiverniselei.

Sigur „*Buna chiverniseală*” a dlui Păcățian satisface unei lipse de mult simțite în literatura populară instructivă. Preoții, învățătorii, directorii școlari au la dispoziție în „*Buna chiverniseală*” cea mai potrivită carte pentru a o recomanda poporenilor și a o pune în mâinile elevilor ca premiu de esamene. Costă numai 40 bani (20 cruceri) și se poate procura direct dela autor (Sibiu, Hechtgasse nr. 16), ori prin administrația „*Tribuneii*”.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sococ & Comp.: *Documentele românești din arhivele Bistriței*, partea I, de N. Iorga.

Prețul 4 lei.

„*Țiganiada*” sau „*Alexandria ai țiganească*”, o preafrumoasă povestire în 12 cîntări și vre-o 5000 de stichuri, scrisă acum o sută de ani, de preaiscusitul Ioan Budai Deleanu, ear' acum din nou scoasă și pe înțeles întocmit de V. O. — Editura librăriei Ciureu în Brașov. Prețul 45 cr.

Flamarion în românește.

Camil Flamarion, celebrul scriitor francez, care și-a pus frumoasa țintă vieții sale să popularizeze știința astronomică, este cunoscut la toate popoarele culte. Nu este limbă, în care scrierile sale de astronomie să nu fie traduse — dacă nu toate, apoi unele din ele — și să nu fie cu drag cetite. Flamarion te introduce în frumsețele sistemului solar cu lumile-i numeroase și te familiarizează cu știința astronomiei fără să observe, că la adecă el face știință și încă una dintre cele mai abstracte științe, — așa fermecător e metodel lui de predare. Îți povestește de minunile cerești, de stele, de planete, de pământ, de câte toate și într'aceasta te trezești numai, că ai intrat în probleme grele, de cari de bunăvoie mulți nu se apucă, pîrîndu-li-se prea grele, prea obositoare și poate chiar necuprinse cu mintea lor. Stilul narativ, ușor și plăcut din scrierile lui Flamarion, te face însă să îndrăgești aceste probleme, să cauți a pîtrunde în esența lor, și astfel fără să observi îți dai de-a gata cunoștințe elementare din astronomie împreună cu dorul de a ști tot mai mult, de a cunoaște tot mai temeinic tainele minunate ale universului.

În aceasta stă meritul lui Flamarion și de aceea sînt așa de cu drag cetite scrierile lui. Dintre scrierile lui au fost traduse până acum în limba română „*Urania*” și „*Sfîrșitul lumii*”, ear' zilele trecute dl B. Marian a făcut accesibil publicului român scrierea „*Ce-i ceriul?*”, una dintre cele mai frumoase și mai instructive scrieri ale astronomului francez.

Pe 232 pag. 8° în cartea „*Ce-i ceriul?*” ni-se vorbește — așa cum Flamarion știe vorbi — despre cer, astronomie ca știința universului, pămîntul cu mișcările lui și urmările acestora: ziua, noaptea, anul, cîldurul și aparatele optice și observatoriile, sistemul lumii, soarele, luna și eclipsele ei, planetele cometele, zodiile etc., dîndu-ne o lectură și plăcută și instructivă. Dl B. Marian a făcut un bun lucru prin traducerea acestei cărți și asemenea bun și folosi-tor lucru vor face toți cari și-o vor procura și o vor ceti. Cartea, pe lângă conținutul schițat în cele de mai sus, cuprinde portretul și biografia autorului și numeroase figuri în text. A apărut în editura librăriei David I. Benvenisti (Craiova, strada Justiției 28) și costă 1 leu și 50 bani.

„*Povestea priveghitorii*”, după „*Înșiră-te Mărgărite*”, de I. Manliu. Estras din publicațiunea „*Lui Titu Măiorescu, Omagiu*”. București, stabilimentul grafic I. V. Sococ, str. Berzei nr. 59. Prețul 25 bani.

Istoria politiceii, după Sir. Frederick Pollock, de Teodor V. Păcățian, Sibiu, tiparul „*Tipografia*” societate pe acții. Editura autorului. Pe 13 coale 8° mic în broșura aceasta dl Păcățian ne dă idei și cunoștințe despre originea politiceii și a scrutării științifice în filosofia greacă, despre „evul mediu și renașterea” cu referință la istoria politiceii, secolul XVIII și contractul social și „teorii moderne despre suveranitate și legislație”. Cât pentru stil și limbă, dl Păcățian e cu mult mai bine cunoscut publicului român prin scrierile sale de până acum, decît să fie lipsă a pune în vedere aci stilul ușor și curat românesc al broșurei „*Istoria politiceii*”. Prețul de 1 coroa (în România 1 fr. 25 bani) e minimalul preț ce se poate pretinde pentru o scriere bună, instructivă și folositoare, cum e „*Istoria politiceii*”. Credem deci, că publicul românesc nu va pregeta să și-o procure. Se capătă la autor, în Sibiu (Nagyszeben), Hechtgasse nr. 16.

„Lupta pentru drept”.

— Voc. de presă. —

„Dreptatea”.

„Trebuie să fim bucurioși când ni-se dă în materie de literatură juridică o traducere de valoare, din toate punctele de privire.

„*Lupta pentru drept*” e creațiunea acelu geniu juridic Dr. Rudolf de Ihering, care e poate cea mai strălucită și cea mai originală ilustrațiune a literaturii juridice contemporane.

Traducerea dlui Păcățianu însă e mult superioară traducerilor anterioare și ca stil și ca aprofundare serioasă a originalului, avînd pe lângă asta avantajul de a ne prezenta penultima ediție a originalului nemțesc, ediție apărută cu un an înaintea morții lui Ihering, care a supus-o unor modificări, cari înlocuiesc stilul științific greoiu în atînta ediție cu un stil mai ușor, accesibil și celor ne-specialiști în materie de drept.

Călătorile patriarhului Marcare de Antiochia în țările române (1653—1658), tesă pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Sococ.

„*Ilustratele Iancu*” Au apărut, nu una, ci două deodată. Prima ne înfășoază într'un splendid peisaj cimiterul din Tebea.

Pe aceasta se mai cetesc și niște versuri potrivite din Sion:

Mii de mii de ani de-or trece
De amar și de nevoi,
N'or pute ca să îneco
Suvenerile din noi.

A doua ilustrată ne reprezintă „*Goromul lui Horia*” Sub el se vede o mulțime de oameni, pe lângă cari apare în toată mărimea sa giganticul arbore secular.

Amîndouă ilustratele sînt lucrări cu fineță adevărat artistică.

De aici încolo deci să folosim nu mai ilustrate românești, și între ele mai ales „*Ilustratele Iancu*”, din cari vor mai urma o serie întreagă.

Sosiți în Sibiu.

La 1 Decembrie n. 1900.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: Dr. Ispravnic, avocat din Arad; Christian, locotenent din Essek; Klemm, fabricant din Cluj; Telkes, oficial, Kalmar, Hirsch, din Budapesta, Lecht din Făgăraș, Schön, Koralek, Wimmer, din Viena, comercianți; Hamsea cu soția din Tohan, Comănescu din Ghimbav, preoți.

Hotel „*Neuriner*”: D-na Löbel, proprietăreașă din Dobru; d-na Reissner din Geoajul-de-sus; Gall, oficial din Simeria; Bertl, Welck, din Brașov, căpitani; Schlesinger, comerciant din Viena; Kindling, Eisner, din Budapesta, Zell, din Brașov, comercianți.

Hotel „*Melter*”: Stoica din Bastea, Găzdean din Ilomrod, Popp din Orminda, preoți; Vanea, econom din Orminda; Rothmann, dubălar din Agnita.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Duminecă, 3 Decembrie n. 1900.

La 3 ore d. a.

DER BETTELSTUDENT.

Operetă în 3 acte, de C. Millöcker.

Seara la 7 ore:

WIENER BLUTT.

Operetă în 3 acte, de Johann Strauss.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 1 Dec. n. 1900.

Hărțile-monetă română	Cump.	18.90	vînd.	19.—
Lire turcești				
Imperiali (15 R ^o aur)				
Ruble rusești		2.54		2.56
Galbeni		11.85		11.42
Napoleon-d'ori		19.24		19.30
100 Marce germane		117.50		117.80
Livre sterling		24.—		24.25

Bursa de Budapesta.

Din 30 Nov. n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	94.50
„ „ 4%	90.20
„ „ val. cor. 8%	99.0
Împrumutul căilor ferate ung.	97.50
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	92.50
Obligațiunile desp. regalilor	98.35
Losuri pentru regularea Tisai și Seghedin	183.50
Renta de hărți austriac	97.35
„ de argint austriac	86.75
„ de aur austriac	96.95
Losuri austriace din 1890	151.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1700.—
„ de credit ung.	643.—
„ de credit austr.	650.50
Scrisori fondare ale institutului de credit și econom. „Albina”	102.—
Galbeni împărătești	11.41
Napoleon-d'ori	19.20
Mărci 100 imp. germane	117.75
London 10 Livre sterlingi	240.80

Bursa de Viena.

Din 30 Nov. n. 1900.

Renta de aur 4%	114.50
Renta ung. v. c. 4%	90.05
Împrumutul căilor ferate ung.	98.20
Bonuri rurale ung.	89.65
„ „ croate-slavone	92.50
Renta de hărți austriac	97.20
„ argint austriac	97.10
„ aur austriac	114.40
Losuri austriace din 1890	141.75
Acțiunile băncii austro-ungare	1692.—
„ de credit ung.	652.—
„ de credit austr.	664.50

Bursa de București.

Din 11 Nov. v.

5% Renta perpetuă	4%	Fonc. rur.	6
5% „ am. 1881	58 1/2	5% „ urb. Buc.	80
5% „ „ 1892	89	5% „ „ Iași	74
5% „ „ 1893	89	Banca Naț.	2160
4% „ „ 1894	75 1/2	„ Agricolă	287
5% „ „ 1889	75 1/2	„ României	
4% „ „ 90.94	76	de scont	227
4% „ „ 1896	77 1/2	Dac. Rom.	390
4% „ „ 1898	77 1/2	Natională	835
Convertite rurale	—	Patria	
1% Obl. c. B. 1888	—	Construcții	25
1% „ „ 1890	—	Besalt artificial	—
4% „ „ 1895	—	Tramv. nou	—
5% „ „ 1897	90 1/2	Reia centrală	90

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „*Tipografia*”, societate pe acțiuni: Ioel Marschall.

Cele mai fine stoffe de lână curată de toate mustrele și cu cele mai ieftine prețuri.

Ludovic Ferentzi,(mai înainte **A. F. Wensky**) strada Cispădiei nr. 12.**Atelier de croitorie pentru bărbați.**

Deposit de stoffe cele mai moderne, croitorie de model, efectuarea prompt și solid.

Pentru cercetarea p. t. mușterilor mei din afară am angajat pe dl **Michael Knall**, care preia pe socoteala mea comande și îngrijește luarea de măsură și a fasonului conform învoirii, precum și condițiile de preț și de plată.

Sibiu, în 1 Decembrie 1900.

Ludovic Ferentzi.

Cele mai fine stoffe de lână curată de toate mustrele și cu cele mai ieftine prețuri.

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.**Fluidul lui**
Marca șerpe.Dovedit de mult timp
ca mijloc bun cosmetic
(frecare) pentru întărirea
vinelor și mușchilor
corpului omenesc.

Prețuri:

1/2 flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu marca de mai sus se capătă în toate farmaciile droguerie.

[224] 8—15

Deposit principal:
Farmacia cercuială, Korneuburg lângă Viena.8 medalii de aur.
19 medalii de argint.**Kwizda.****Fluidul turiștilor**Folositor cu succes la
întărirea și recăstigare
forțelor după ture mai
mari din partea turiștilor,
bicicliștilor și călăreților.

Prețuri:

1/2 flacon cor. 1.20.

Nr. 5172—1900.

[394] 2—2

Concurs.Pentru ocuparea postului de *econom orășenesc*, devenit vacant la magistratul orașului *Sebeșul-săsesc*, se scrie *concurs* cu termen până la **15 Decembrie a. c.**

Acest post conform concludului reprezentativ dtdo 11 Octombrie nr. 142—1900 e de prezent împreună cu un salariu anual de 1200 coroane și pentru prevederea agendelor tehnice cu o remunerație anuală de 1200 coroane.

Prin concludul sus amintit, carele mai necesităză înlocuirea mai înaltă, acest post s'a sistematizat cu un salariu anual de 2400 coroane.

Concurenții la acest post, afară de condițiile statorite în §§. 73 și 165 din legea comunală, au a mai documenta, că după absolvirea vre-unei școli tehnice superioare au lucrat în branșa tehnică și în mod practic.

Rugărilor sunt a se înainta acestui magistrat în termenul sus amintit.

Sebeșul-săsesc, în 26 Noembrie 1900.

Magistratul orășenesc.

Nr. 2631—1900.

[396] 2—2

Escritura de licitație.Comuna *Seliște* (comitatul Sibiu) scrie *licitație* pentru continuarea lucrărilor de regularizare a părții acea a râului ce trece prin comună. Licităția se va ține în **9 Decembrie a. c. st. n., la 10 ore a. m.**, în cancelaria comunală.

Licităția e verbală, se primesc însă până la ora licitației și oferte în scris.

Vadiul pentru licitanți, respective oferte și statorește cu 2000 coroane.

Planul, preliminarul și condițiile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală în orele oficiale.

Seliște, în 28 Noembrie 1900.

Primăria comunală.

Iord. Roșea Capitan,
primar.N. Hențiu,
notar.

Nr. 5126—1900.

[393] 2—2

Concurs.Pentru ocuparea postului de *controlor la oficiul de dare* al orașului *Sebeșul-săsesc* se scrie *concurs* cu termen până în **15 Decembrie a. c.**

Acest post e împreună cu un salariu anual de 1200 coroane.

Concurenții sunt dator să documenta calificațiunea prescrisă în §§. 73 și 165 din legea comunală și rugărilor lor au a 'și le așterne acestui magistrat în termenul susamintit.

Sebeșul-săsesc, 26 Noembrie 1900.

Magistratul orășenesc.

KRISTALYdin izvorul de munte dela băile
Sft.-Lucaeste cea mai curată, mai gustoasă,
mai sănătoasă și cea mai ieftină**apă minerală.**

Se află în toate băcăniile și restau-

[398] 1— rantele mai de seamă.

Recomandată de sute de medici renumiți.

Cui îi trebuie mulți bani?lunar până la 1000 coroane se pot câștiga cinstit și fără nici un risc. A se adresa sub **M. S.** la: **Annoncen-Bureau E. Kristoffik Zürich III.** [110] 34—50A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”,
soc. pe acțiuni în Sibiu**Anuarul I.**„Reununii sodailor români din Sibiu”,
cuprinzândunele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețuri: cor. 20 bani, cu porto postal cor. 40 bani

Deschidere de local.Prin prezenta îmi permit a aduce la cunoștința p. t. publicului, că mi-am deschis în **Plata-mare nr. 12**, lângă prăvălia de modă a lui **M. Nedelkovits**, un**Birou de plasare**pentru personalul dela hotele, cafenele, restaurante și
pentru personalul privat.

Apelând la binevoitorul sprigin al onoratului public, dau asigurarea, că voi face cele mai bune servicii posibile.

Cu deosebită stimă

Franz Fleck & A. Preis.

[397] 1—3

Cognac**CZUBA-DUROZIER & Cie.**

DISTILLERIE FRANÇAISE, PROMONTOR.

Farmacia lui **F. I. R. Hotter** la „Sfântul Iosif” în Viena, calea Schönbrunn nr. 182**Absorbinol-Hotter**

1/2 flacon fl. 6 —, 1/2 flacon fl. 3.50.

Depărează toate erescențele și
asezărilor usuroase, fără a cauza
stricăciune pământului. Întărește vinele
slăbite și atacate de boală, depărează
toate modăile de pe mușchi
și răcoare toate aprindările; în-
deosebi e foarte sigur leac contra
pocheilor, umflăturilor de glesne,
modărilor dela copite, genunchilor
grosi, modărilor de pe vine, oaselor
înțoșate, umflăturilor, unde de
acestea se ivesc. Vindecă tremu-
rarea genunchilor și toate contu-
siunile.**Praf de nutrement-Hotter**

pentru cai și vite cornute

1 pachet 80 cr.

Excelent adăos la nutreț pentru a
conserva animalului puterea și să-
nătatea; folositor la toate boalele
de rinichi, de bătăie și de nervi.**Unsoare-Hotter**

contra osului mort

1/2 borcan fl. 2.—, 1/2 borcan fl. 1.20.

Depărează osul mort și ero-
scențe de os chiar și în cazuri în-
vechite, după întrebuintare de 4—6
săptămâni.**Preparate veterinare****HOTTER**cele mai excelente ale timpului mo-
dern, conform numeroaselor ateste,
născute în efect de nici unele
mijloace de acest soi.Se se ceară numai **preparate**de ale lui **Hotter** și se nu se

primească altele.

Deposit în farmaci și droguerie.

Speditiile principale:

la

Farmacia la „Sfântul Iosif”**Viena XII/2,**

calea Schönbrunn nr. 182.

Deposit principal la:

Dr. Emil Budai, farmacie orășe-

nescă în Budapesta, piața primă-

riei, la Dr. Leo Egger & I. Egger,

farmacia „Palatin” în Budapesta VI

bulevard Văcz 17, și la Ios. Török,

far. în Budapesta, VI., str. Király 12.

Correspondențe și românește.

Training-fluidul-Hotter

1 flacon fl. 1.20.

Conservă vinele și mușchii pu-
ternici și vioi până la vîrstă înăin-
tată, după frecări cu acest fluid
animalul devine capabil de cele mai
mari srape și training. E cu
surprinzător efect întrebuintat și la
toate urmările de prea mari sfor-
tări, la ologire, reumă și înțepene.**Praf-Hotter pentru rimători**

Nr. I. și II.

1 chilo . . . fl. 1.20.

Cel mai bun mijloc dietetic pen-
tru ațtarea pozei de mîncare și
prin aceasta a promova creșterea
rimătorilor; excelent leac contra
orbașului. [157] 68—104

Nr. II. a se folosi peste tot locul.

Leac de colică-Hotter

1 flacon fl. 1.50

contra tuturor soriilor de colică
și încleri de ud la cai, cum și
contra umflărilor la vitele cornute.**CRISA MARE!**New-York și Londra nu a crutat nici continentul european și de aceea o mare fabrică de
argintării a hotărât de-facere totală, în schimbul unei mici recompense pentru speșele efective. Eu
sunt plenipotențiat să ăscut această comisiune, din care cauză tîmîm pentru prețul numai de 6 fl. 60 cr.
următoarele obiecte:

- 6 cuțite fine de masă, cu plesile engleze veritabile.
- 6 furculi americane brevetate, de argint, din o singură bucată.
- 6 linguri de sâpă americane brevetate.
- 12 linguri de cafea americane brevetate.
- 1 lingură americană brevetată de turnat supă.
- 1 lingură americană brevetată de turnat lapte.
- 6 tase engleze „Victoria”.
- 2 așeznice frumuse.
- 1 stăruitoare de ceai.
- 1 zărnă fină.

42 bucăți la oaltă numai 6 fl. 60 cr.

Aceste 42 bucăți costau mai înainte 40 fl., ear' acum se pot căpăta pe prețul minimal
de numai 6 fl. 60 cr. Praful de curățat la ele 10 cr. Argintul american brevetat e un
metal alb în lăuntru și pe dinafară și-și mîntine colorarea de argint timp de 25 ani, pentru
ce garantez. Ca dovadă ca acest inserat**nu e înșelătorie**me oblig să restitui tuturor banii, dacă nu le va conveni marfa. Să nu întrelase nimenia
această ocaziune binevenită pentru a-și procura această garnitură pompoasă, foarte acomodată ca**daruri de Crăciun și Anul-Nou**

cum și pentru menajul casei.

Se află exclusiv numai la

A. HIRSCHBERG,

casă de comerț brevetată pentru export de argint american,

Viena, II. str. Rembrand 19/8.

Speditiuni cu rambursă ori pe lângă trimiteria înainte a prețului.

Veritabile numai cele provăzute cu marca de alături (metal sanitar).

Estras din scrisorile de recunoștință:

Cu prima speditiune sînt foarte mulțumit, o voi recomanda mai departe.

Vigaun posta Hallein, Salzburg.

Ioan Gruber, preot.

Sînt foarte mulțumit cu garnitura trimisă. Vă rog încă pentru o nouă garnitură.

Lrbaczow, Galiția.

Babic, căpitan.

Pachetul l'am căpătat și sînt mulțumit cu el; rog încă o garnitură cu 6 fl. 60 cr.

Cluj.

Baronessa Bánffy.

Pentru tipar responsabil: **Iosif Marschall.**